

KATARÍNA GILLEROVÁ

Výjimečná

motto

Výjimečná

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.motto.cz
www.albatrosmedia.cz

motto

Katarína Gillerová
Výjimečná – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

KATARÍNA GILLEROVÁ

Výjimečná

motto

Přeložil Adam Chromý

© Katarína Gillerová, 2023

Translation © Adam Chromý, 2023

Cover photo © Shutterstock.com / Ironika

ISBN tištěné verze 978-80-267-2542-8

ISBN e-knihy 978-80-267-2573-2 (1. zveřejnění, 2023) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-2574-9 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-267-2575-6 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

Tuto knihu věnuji Marii Brieškové, kamarádce s obdivuhodnou energií, optimismem a organizačním talentem. Právě díky ní naše přátelství přetrvává už dlouhá desetiletí a všichni se na sebe těšíme při setkání spolužaček ze střední školy, které pořádáme ne jednou za pět let, ale několikrát ročně.

Máňa dokázala rozzářit den už tehdy, kdy jsme seděly ve školních lavicích a obávaly se hodin účetnictví. S ní se dá s humorem přežít i cestování letadlem a toulání po Londýně. Pro mě je stále jako svěží vánek v příjemném slunečném dni.

Věnování patří také celé třídě 4. B ze SEŠ v Žiaru nad Hronom u příležitosti našeho výročního setkání čtyřicet pět let po maturitní zkoušce.

NEVINNÝ POHLED

Rychle jsem prošla dlouhou širokou chodbou. Nevšímal jsem si lidí kolem sebe. Otevřela jsem dveře soudní síně a tiše vklouzla dovnitř. Jednání už začalo. Právě vypovídala sousedka obviněného. Popisovala manželství jeho rodičů, jak ho vnímala zpoza plotu. Více se podle ní neznali, což mi připadalo zvláštní. Bydleli vedle sebe skoro dvanáct let.

Položila jsem kabelku na dřevěnou lavici a pokoušela jsem se soustředit na její výpověď. Žaludek se mi nervozitou sevřel. Nebylo mi dobře. Máma měla pravdu. Neměla jsem sem chodit.

Nemohla jsem však nepřijít. Chtěla jsem se dozvědět všechno o tátově smrti, o jeho posledních letech, neměla jsem o něm žádné zprávy. Nepřipouštěla jsem si, že by to byla moje chyba. To on nás opustil kvůli mnohem mladší ženě, těsně před důchodem. Navzdory tomu, že byl podruhé ženatý.

Sousedka toho moc neřekla. Viděla a slyšela jen to, co jí společný plot umožňoval. Byla to vzorná rodina. V létě na zahradě často grilovali, občas i s přáteli. Ne, nikdy se nehádali. Dohlíželi na holčičku, když venku jezdila na koloběžce. Ne, u obžalovaného nikdy nezaznamenala žádnou agresivitu. Naopak, byl to tichý chlapec, pokaždé ji slušně pozdravil.

Rodinka k pohledání.

Posledně vypovídal policista, který po přivolání našel jeho tělo na zemi. Dozvěděla jsem se, že žena v telefonu hystericky křičela a chvíli z ní nemohli vymámit přesnou adresu.

Ta žena byla tátova třetí manželka.

Pozorovala jsem z profilu její tvář, uslzenou a bledou jako stěna. Měla na sobě elegantní bílý kabát. Určitě si ho

přivezla z Milána, kam litala na nákupy. Věděla jsem to od táty. Jednou se nechtěně prořekl, když s ní telefonoval a já jsem byla u toho. Kabát měla rozepnutý, pod ním černé šaty a na klopě nenápadnou černou stužku.

To vážně nemá ve svém bohatém šatníku jediný kabát tmavé barvy? pomyslela jsem si. Několik měsíců smutku zřejmě pokládala za dostatečně dlouhou dobu. Ta bílá barva mě iritovala. Nenávist ve mně narůstala. Tato žena připravila mě a moji nevlastní sestru Moniku o tátu. A jeho nakonec o život. I když to neudělala osobně, nesla za jeho smrt odpovědnost.

Slzy téhle paničky mě vůbec nedojímaly, spíše naopak. Byly upřímné asi jako sliby politiků před volbami. Aby působila důvěryhodněji, sundala si kabát a odložila ho na lavici. Rázem se z ní stala truchlící vdova v tmavých šatech s bílým límečkem. Vypadala jako nevinná studentka.

Ještě teď, při doplňujících otázkách, se zajíkala slzami. Každou chvíli otáčela hlavu k synovi sedícímu na lavici obžalovaných.

„Je to hodný chlapec,“ plakala. „Tichý... dobře se učí. Jeho učitelka to může potvrdit, všichni...“ utírala si oči bílým hedvábným kapesníčkem, „byli si s tatínkem velmi blízcí, v naší rodině nebyly žádné problémy...“

Kam se poděla ta její povýšenost?

Nenávist mě spalovala v hrudi a stoupala mi do krku, dusila mě. Žádné problémy? chtělo se mi zakřičet do soudní síně. A co věta, kterou mi vmetla do tváře jen pár měsíců před tou nešťastnou událostí?

To setkání jsem si moc dobře pamatovala. Bylo asi třetí od doby, co od nás táta odešel. Narazily jsme na sebe v supermarketu, kde nakupovala s oběma dětmi. Já jsem tam vběhla před cestou na návštěvu koupit kamarádce bonboniéru.

Přesně si vybavuju, jak jsme se málem srazily u regálu s konzervami. Když mě zahlédla, ve tváři se jí okamžitě objevilo nepříjemné překvapení. Nesympatie byly oboustranné. Nenáviděla jsem na ní úplně všechno. Dokonce i její jméno. Klára.

„To je ale náhodička!“ vykřikla nervózně a košík si přendala z jedné ruky do druhé. Měla na sobě světlý kabát s narůžovělou kožešinou kolem límce. Lehounké chloupky jí poletovaly okolo tváře. Při nakupování konzerv jí to zřejmě neprekázelo, při pohledu na jakéhokoliv muže by působila koketně.

Od doby, co jsem ji neviděla, se moc nezměnila. Vypadala zachovale. Když jsem si ji představila vedle o třicet dva let staršího táty, působila jako jeho dcera. Černé delší vlasy měla vzadu sepnuté, v tmavých očích se jí odrážela nedůvěra a podezření. Okolo nich se jí rýsovaly drobné vrásky mířící do všech stran jako ostré šípky.

Kdo ví, z čeho je má, pomyslela jsem si s opovržením, vždyť nikdy pořádně nepracovala, jen se potloukala po velkém domě, který táta koupil, ještě než si ji vzal. Zahrnoval ji dovolenými na konci světa, na tak exotických místech, že je málokdo dokázal vyslovit. Nové auto jí pořídil zrovna v době, kdy by druhé dceři s dítětem přišla vhod jakákoliv finanční pomoc.

„Už jsi u nás dlouho nebyla,“ vymáčkla ze sebe.

Několik let, pomyslela jsem si. „Nevím, jestli by mě táta ještě poznal,“ řekla jsem bez emocí.

Ironie jí neunikla. Nadechla se k odpovědi, ale v tu chvíli se za ní objevily dvě děti se zvědavými pohledy. Třináctiletý Leo a skoro devítiletá Bianka. Táta si je pořídil v důchodovém věku, nejspíš se nemohl dočkat vlastních vnoučat. Leo mě určitě poznal, u Bianky jsem si nebyla jistá. Oba svírali v ruce čokoládovou tyčinku.

„Dejte to do košíku a běžte si vybrat jogurty,“ poručila jim Klára.

Stáli tam, v očích měli otázku, očekávání. Pořád si mě měřili pohledem, až se mi z toho svíral žaludek. Strnule jsem tam stála a myslela na to, že jsou to moji nevlastní sourozenci. Kdyby šlo o jiné děti, nabídla bych jim otevřenou náruč a srdečně je objala. S nimi jsem to však nedokázala. Jako by mezi námi stála zeď bránící mým citům. Nechtěla jsem to. Neměla jsem sebemenší zájem se v této rodině jakkoliv angažovat. Tyhle děti porodila madam, která neměla zábrany zachít si s mnohem starším ženatým mužem. Děti byly podle mě spíš jejím plánem než tátovým. Pochybovala jsem o tom, že je chtěl mít ve svém věku dobrovolně a bez jejího nátlaku.

„Měla bys o tátu projevit větší zájem,“ nadhodila Klára, když děti odběhly.

Cítila jsem, jak mi rudnou tváře. „Možná by se on měl zajímat o svoje dcery,“ procedila jsem přes zuby. „A taky o vnoučata,“ zdůraznila jsem. „Ale když si pořídil vlastní, očividně nemá zájem. Žádné návštěvy, žádné telefonáty... Vlastně ani nemá ponětí, kolik jim je a jak vypadají.“

Nikdy jsem vůči nikomu necítila takovou nenávisť jako k téhle ženské.

„Tak proč s nimi nepřijdete za ním?“ zvolala vyčítavě. „Proč mu nezavoláte vy? Kolikrát vás pozval k nám a vy jste to pokaždé odmítly.“

„Nejste naše rodina!“ odsekla jsem. „Nemáme důvod chodit k vám na návštěvu. Co bychom dělaly ve *vašem* domě, koupeném za *naše* peníze?“ zuřila jsem.

„Nechal vám byt, nic si nevzal,“ oponovala.

„Vzal všechny společné úspory!“ připomněla jsem jí. „Nabrnkla sis zajištěného chlapa.“

„Tvoje máma přece udělala to samé,“ skočila mi do řeči. „Vyčítáš mi něco, co ona udělala taky.“

Na chvíli jsem se zarazila. „Moji mámu do toho netahej,“ v hlasu mi vibrovalo rozčilení. „Nemluv o něčem, o čem nic nevíš. Radši mi vysvětli, jak se třicátnice zamiluje do důchodce. To je ale romantika!“ Obrátila jsem oči v sloup a položila si ruku na srdce. Naklonila jsem se k ní. „A nebojíš se,“ zabodla jsem do ní svůj pohled, „že ti ho další taková odvede pryč?“

„Tak ho odvede!“ vmetla mi do tváře. „Chcete ho zpátky? Myslíš si, že je jednoduché žít s někým, kdo...“ větu nedokončila. Za zády se jí objevily děti s jogurty.

„Kdo co?“ vyhrkla jsem.

„Mami, tady ty naše oblíbené nemají,“ ozval se kluk a vložil jí do košíku kelímky.

Bože, jak vyrostl. Naposledy jsem ho viděla, když mu byly asi tři a jeho sestra ještě spala v kočárku. Ani tehdy nešlo o příjemné setkání. Potřebovala jsem si s tátou promluvit. A to bylo možné jen na hřišti nedaleko jejich domu, kam s dětmi chodíval.

Všichni tři zamířili k pokladně. Obešla jsem regál a našla ten s bonboniériami. Chvilku jsem před ním stála, neschopná uspořádat si myšlenky poletující v hlavě. Chvěla jsem se rozhořčením a snažila se zhluboka dýchat. Co si vůbec myslí? Chce nám ho snad vrátit? Mají nějaký problém? Možná odešel z práce a peníze už neproudí tak jako dřív... Budou chybět jí. Nám už ne.

Ještě jednou jsem se zhluboka nadechla a bez rozmyšlení jsem popadla první bonboniéru, která mi přišla pod ruku.

Ti tři už tam nebyli. Zahlédla jsem je u auta na parkovišti, když jsem vyšla ven. Kufr nového Volkswagenu Passat byl otevřený, Klára do něj nakládala nákup. V zamračené tváři měla soustředěný výraz.

Vrátila jsem se ze vzpomínek zpátky do soudní síně. Takže v rodině nebyly žádné problémy? A proč mi teda navrhla,

abychom si tátu vzali zpátky? Už měla dům, děti, auto, už ho nepotřebovala?

Sledovala jsem, jak se po doplnění výpovědi ztěžka posadila. Pořád tiše vzlykala a utírala si tvář kapesníkem. Její pohled mířil k synovi. Tomu, který zastřelil svého otce. A mého.

I když jsme tátu pochovali už před několika měsíci, s jeho smrtí jsem se dosud nesmířila. Vidíš, tati, kdybys zůstal s námi, měl bys dlouhý a spokojený život, říkála jsem si v duchu. Hřál sis hada na prsou. A ten tě nakonec zastřelil jako zajíce na honu.

Těžko jsem se mohla s jeho smrtí smířit, když jsem se nesrovnala ani s jeho odchodem k té zlatokopce. Byl to šok. Koho by napadlo, že chlap před důchodem, dvakrát ženatý, se rozhodne založit si novou rodinu?

Moje srdce překypovalo nenávisť.

„Nemusíš tam chodit,“ zamítla máma můj návrh zúčastnit se soudního jednání. „Nechci znát žádné podrobnosti, už jsem to v sobě uzavřela, je konec, je mrtvý...“ Pohládila mě po vlasech. „Každý nese odpovědnost za svoje rozhodnutí. Sám si vybral a takhle nešťastně dopadl. O té rodině už nechci nic slyšet.“

Neposlouchala jsem ji. Podporu jsem nenašla ani u nevlastní sestry Moniky. Mojí Mimi. Tátova smrt ji zasáhla nejvíc z nás všech. Ode dne, kdy se to stalo, o tom odmítala mluvit. Uzavřela se do sebe, hledala způsob, jak se vyrovnat s tím, že potřetí přišla o tátu.

Tentokrát navždy.

Na výpověď třídní učitelky obžalovaného jsem se nedokázala soustředit. Tvrdila o něm, že se dobře učí, je nekonfliktní, ale poslední dobou jí připadal nějaký podrážděný.

Obhájce se toho hned chytil. Snažil se zjistit, jestli neprožil nějaké trauma nebo neměl nějaké problémy. Byl by to

záchytný bod pro celou obhajobu. Ve výpovědi však zaznělo, že táta byl vzorným rodičem.

„Chodil na každé třídní schůzky,“ vyprávěla učitelka. „Otec se o syna vždy zajímal. Konzultoval se mnou výběr střední školy.“

Tomu jsem nemohla uvěřit. Co ho tak změnilo? Důchod a fakt, že měl víc času? Proč se tedy nezajímal i o nás?

Do očí se mi nahrnul slzy. Zlobila jsem se sama na sebe. Měla jsem plakat na pohřbu! Tam jsem však nebyla schopná jakýchkoliv emocí. Držely jsme se s Monikou za ruce, seděly jsme ve třetí řadě jako vzdálené příbuzné, protože tu první zabrala jeho *pravá* rodina. Jen tato rodina měla právo zařídit pohřeb, rozhodnout, kde bude pochován, a předstírat truchlení.

Včetně toho vraha. Nechápala jsem, že je tam, že si pro něj ještě nepřišla policie a neskončil ve vyšetřovací vazbě. Jako mladistvý!

Během učitelčiny výpovědi jsem si ho nenávistně prohlížela. Seděl na lavici obžalovaných se svěřenou hlavou, celou dobu se díval do země. Zrak nezvedl ani při výpovědi svojí matky. Za poslední rok trochu povyrostl, pořád na mě ale působil jako dítě. Už mu bylo čtrnáct, syn zlatokopky. Jak jednoduché pro něj bylo vzít do ruky pušku a...

Projela mnou vlna nenávisti. Kolik smutku a problémů vnesla do našich životů takhle rodina! Za chvíli odtud odejdu a už o nich nikdy nechci slyšet. O nikom z nich. Tuhle tragickou kapitolu navždy uzavřu. Jenomže nevraživost vůči nim se mi usadila v srdci jako kámen. Ještě dlouho se ho nezbavím. Snad až potom, co bude potrestaný vrah mého táty.

Hodila jsem po něm poslední zavrženíhodný pohled. Když jsem sáhla po kabelce, otočil se ke mně. Ruka se mi zastavila ve vzduchu. I když mu bylo čtrnáct, vypadal na

dvanáct, ramena měl svěšená jako děti ve školce, když jim vyčítá učitelka.

Vrahu! chtělo se mi zakřičet na celou místnost. Přála jsem si, aby věděl, jak moc ho nenávidím, jak jím opovrhnuju, nejradši bych po něm plivla.

Naše pohledy se střetly.

Upřel na mě modré oči s dětskou upřímností. Odrážela se v nich všechna bolest světa, stejně jako v těch mých.

* * *

Procházela jsem sluncem zalitou ulicí a snažila se zbavit všech emocí a rozvířených myšlenek, které přinesl tento den. Rozhodla jsem se zajít za mámou. Neměla jsem to k ní daleko, ale musela jsem vyzvednout Amálku ze školky, což znamenalo cestu přes celé město a zpátky. Zavolala jsem Alanovi.

Telefon vyzváněl dost dlouho, než se ozval. „Ano?“

„Ahoj, mohl bys dneska vyzvednout Amálku ze školky?“ vyjádřila jsem svoji prosbu. „Potřebovala bych...“

„Víš přece, že mám focení,“ připomněl mi netrpělivě. „Zlato, mám ještě spoustu práce.“ Slyšela jsem, jak někoho úkoluje. „A připravila jsi ten ateliér na zítřek?“

„Všechno máš zařízené,“ ujistila jsem ho. „Zítřka ještě přivezou ten růžový taburet, měli jenom jeden...“

„Proč až zítřka?“

„Protože dneska nejeli naším směrem,“ odvětila jsem. „Doufám, že bude barevně ladit s tím hedvábným plédem.“

„Musí ladit,“ zdůraznil Alan. „Fotím černé hedvábné šaty, všechny doplňky musí mít stejný odstín růžové.“

„Připadá mi trochu... tmavší,“ vyslovila jsem váhavě. „Ale když to dobře nasvítíš, bude to vypadat skvěle.“

„Na květiny jsi nezapomněla?“

„Už jsou ve váze,“ informovala jsem ho. „Je tam i lampa a mašle pro koťátko.“

„Skvělé,“ pochválil mě. „Promiň, už musím končit,“ dodal rychle a hlas mu zanikl v okolním ruchu. „Pro Amálku musíš jít sama.“

Pokus poprosit Alana o vyzvednutí Amálky ze školky byl předem neúspěšný. Kvůli naší dávné dohodě, kterou jsem porušila, jsem mu to ale nemohla vyčítat.

S povzdechem jsem schovala mobil a vyrazila na tramvaj. Vyzvedávat Amálku ze školky patřilo k mým povinnostem. Bez Alanovy pomoci. Když jsem potřebovala, aby ji odtamtud vyzvedl někdo jiný, musela jsem si to zařídit sama. Alanova práce byla vždy na prvním místě. Buď fotil, nebo upravoval snímky a videa na počítači, případně chodil na schůzky.

Měli jsme to rozdělené. Naše dohoda.

Amálka ke mně přiběhla s červenými tvářemi, až jsem se lekla, že má horečku. Ustaraně jsem se k ní sklonila. „Líbala jsem se s Mirkem,“ referovala mi. Podezřívavě jsem se podívala na učitelku, která ji přivedla. „Mirek se nechce dělit o hračky,“ vysvětlovala mi, „ale u Amálky udělal výjimku.“

„Asi se mu líbíš,“ tipovala jsem.

„To nevím,“ pokrčila rameny, „ale slíbila jsem mu, že se za něj provdám.“

„Jednu svatbu jsme tady už měli,“ oznámila mi učitelka. „Uvidíme, jak se vyvine tento vztah.“

Celou cestu k mámě jsem poslouchala dceřiny zážitky ze školky.

„Představ si, mami, že Kristýnce se narodil bráška a Nikolce sestřička,“ vyprávěla mi nadšeně. „Nemohli by nám Kristýnčini rodiče toho brášku dát? Doma už mají tři, ani tolik hraček nemají. Já bych mu svoje hned půjčila, kromě Diany, ta panenka se jmenuje jako ty. A taky čurá, to by toho brášku určitě nezajímalo.“

„Nejspíš ne,“ zasmála jsem se. „A kdyby se narodil bráška tobě, dala bys ho jiné rodině?“

„To teda ne!“ kroutila hlavou. „To už je na tobě, aby se nám narodil. Ale mohla by to být i sestřička. Ještě probere-me, co by bylo lepší.“ Podívala se na mě s naprosto vážným výrazem.

Neskrývala jsem pobavený úsměv, zamaskovala jsem jím smutný povzdech. Žádný bratříček ani sestřička, dítě zlaté, musíš se smířit s tím, že budeš vyrůstat jako jedináček, pomyslela jsem si. Dohoda je dohoda. Jednou jsem ji porušila, podruhé by mi to neprošlo.

Mámě jsem zavolala, že k ní přijdeme. Když jsme vešly do bytu, přivítala nás sladká vůně vanilky. V troubě se pek-la meruňková bublanina.

„Mami, můžu si jít hrát k Aničce?“ zeptala se malá.

„A se mnou si bude hrát kdo?“ reagovala máma dotčeně.

„Babi, ty už seš stará, nebudeš si přece hrát s panenka-ma,“ zhodnotila ji Ami. „Až se vrátím, zahrajeme si pexeso. Tak si dej zatím ginkgo bilobu, aby se ti zlepšila paměť,“ radila jí. „Pořád prohráváš, ale ve tvém věku se tomu ani nedivím.“

Máma se rozesmála. „Ani já se tomu nedivím.“

„Pomohlo by ti i skákání na trampolíně,“ dodala Ami. „Maminka mi slíbila, že mi ji koupí k narozeninám. Takže když přijdeš, zaskáčeme si spolu.“

Máma pochybovačně zakývala hlavou a usmála se. Cho-dívala k nám jen tehdy, když byla Ami nemocná.

„Amálko, koupíme houpačku, ne trampolínu,“ zachrá-nila jsem mámu před katastrofou kvůli jejím bolavým klou-bům.

Odvedla jsem malou k sousedům naproti a vrátila se.

„Alan ti to schválil?“ zajímalo mámu. „Kam chceš tu houpačku dát?“

„Na dveře,“ odvětila jsem. Máma však čekala delší odpověď. „Ještě jsem s ním o tom nemluvila,“ přiznala jsem. „Proč by s tím neměl souhlasit? Houpačka mu nebude překážet a Ami se zabaví.“

„Hlavně mu nebude překážet Ami,“ hlesla máma ironicky.

Rezignovaně jsem se na ni podívala. „Nemusíš mi to pořád připomínat,“ povzdechla jsem si.

Máminu pozornost vzápětí zaujala dopečená bublanina. Já jsem se vydala do pokoje, který se změnil v království mojí dcery. Měla tady hračky, postel i oblečení. Ráda u babičky přespávala, měly svůj vlastní svět, jen ony dvě připoutané k sobě láskou dvou generací. Mladší do vztahu přinášela upřímnou přítulnost a oddané city, starší všeobjímající laskavost, moudrost a nadšení ze všeho, co Ami dělala. Kdysi bylo v této místnosti naše království, moje a Moničino. Naše panenky, knihy... a noční hovory, tajemství a důvěrnosti.

„A co že tě napadlo sem dneska přijít?“ zeptala se máma a podávala mi přesně ukrojenou kostku bublaniny. Hned mi došlo, kam tím míří. „Byla jsi na tom jednání, že?“ probodla mě pohledem. Přikývla jsem s plnou pusou a předstírala jsem, že mi kvůli buchtě z úst minimálně týden nevyjde ani slovo. „Nechápu, proč se tak trýzníš,“ pokračovala máma. „Potřebuješ to o nich poslouchat? Vždyt jste se spolu chytily... loni v tom obchodě,“ připomněla mi.

Konečně jsem dožvýkala, vrátila se mi řeč. „Právě proto,“ řekla jsem důrazně. „Chtěla jsem vidět, jak se bude tvářit, jak v soudní síni ten její vzdor a sebevědomí splaskne...“

„Už se netvářila jako madame Pompadour?“ zeptala se ironicky.

„Do té měla daleko.“

Máma spokojeně přikývla, ale vtom se jí ve tváři usadil znepokojený výraz. „Neměla by ses zatěžovat posloucháním podrobností o tom, jak zemřel tvůj otec,“ poznamenala.

Okolo úst se jí prohloubily vrásky. Poslední dobou vypadala smutně. Všimla jsem si, že se jí z očí vytratila jiskra, pleť jí povadla. Přestala si barvit vlasy, šedivé prameny jí v neupraveném účesu dosahovaly po ramena. Číslo na kadeřnici si už nejspíš vymazala z mobilu. Ke změnám docházelo postupně po tátově smrti.

Jako by do té doby čekala, že se k ní jednoho dne vrátí.

„Mami, nic jsem o něm v posledních letech nevěděla,“ ozvala jsem se. „Tohle je poslední možnost dozvědět se, proč se o nás přestal zajímat. O svoje dcery, vnoučata...“ Naprázdno jsem polkla.

Nedokázala jsem se s tím smířit, chtěla jsem se dopátrat příčiny jeho nezájmu. Byl za tím snad úžasný život s Klárou Němcovou, která si ani nechtěla vzít jeho příjmení? Nebo jeho lásku pohltily dvě mladší děti, takže pro mě a Mimi nic nezbylo? Vážně se dokázal tak jednoduše vzdát všeho, co s námi prožil, zapomněl na svoje dvě myšky, na chvíle plné smíchu, letní výlety a usušené slzičky na našich tvářích?

„Tu zlatokopku by měli zavřít do basy i s jejím synem,“ prohlásila máma rázně. Z každého jejího slova čísel chlad jako ze sibiřské tajgy. „Hezky ho vychovala! Tvůj otec netušil, že ho jednou zastřelí vlastní syn! Co z něj taky mohlo vyrůst po boku té hamižné osoby? Jiná ženská by se na chlapa před důchodem nevázala a pokoutně mu neporodila syna, když byl ještě ženatý,“ rozčilovala se. „Když o tom tak přemýšlím... ten kluk možná ani není jeho. Jen to na tvého otce narafičila.“

„To je docela možné,“ připustila jsem. Vybavila jsem si útlou, skoro dětskou postavu na lavici obžalovaných. Brzy mu bude patnáct, má štěstí, že ho soudí jako mladistvého. A taky Kláru, které jsme nikdy neřekly jinak než zlatokopka, protože při vyslovení jejího jména bychom ji musely poslat do horoucích pekel.

A to si ještě dovolila házet špínu na moji mámu!

Nespokojeně jsem se ošila na židli a vzala si druhý kousek buchtý. „Mami... jak to bylo tehdy s tebou a tátou?“ zeptala jsem se. „Jak jste se poznali? Věděla jsi hned, že je ženatý a má dítě?“ Uvědomila jsem si, že jsem jí tyto otázky nikdy nepoložila. Jen kdysi dávno jsem chtěla vědět, jak se seznámili, a ona mi řekla, že k tomu došlo v nějaké vinárně na oslavě kolegových padesátin. Tehdy za ním přišel jeho kamarád, posadil se vedle mámy a zůstal tam až do konce.

„Vždyť jsem ti říkala, že na oslavě,“ ozvala se po chvíli. V ruce držela dlouhý nůž, myšlenkami byla v minulosti. „Samozřejmě že mi to nevyklopil hned...“

„Tehdy už se rozváděl?“

Máma se zamračila. „Ano, tehdy...“ Udělala rukou ve vzduchu velký oblouk. „Všechno je pryč, i naše láska,“ pokrčila rameny. „Nic už se nevrátí, jeho smrtí se všechno uzavřelo.“ Nůž nebezpečně přistál v dřezu. Na stole mi zazvonil mobil.

„Těch růží je málo,“ ozval se Alan. „Musí to být velká kytiče, aby na fotce vypadala dobře.“

„Chtěl jsi biedermeier,“ namítla jsem. „Ty jsou drobné. Uvidíš, umocní jemnost...“

„Lásko, co chci umocnit, nech na mně,“ přerušil mě. „Ty růže jsou krásné, přesně takové, jak jsem si představoval, jen jich prosím sežeň víc.“ Mlčela jsem. V hlavě jsem si promítala cestu od mámy k nejbližšímu květinářství. Všimla jsem si jejího zkoumavého pohledu. „Jsou krásné jako ty, jen jich potřebuju víc,“ dodal. V hlase mu zněl smích.

„Však ano,“ zaradovala jsem se. „Ale musím tam jet s Ami tramvají...“

„Vezmi si taxík,“ navrhl. „Mám na to vyšší rozpočet, klient to zaplatí.“

„Taxík to vyřeší,“ souhlasila jsem.

Když jsem ukončila hovor, v mámině tváři jsem zaznamenala nesouhlasný výraz.

„Najdi si normální práci,“ vyslovila skoro jako prosbu. „Takhle mu jen děláš poskoka.“

„Jsem jeho asistentka,“ opravila jsem ji.

„Alan je dost schopný, zvládne to sám,“ vyzdvihla pracovitost mého muže. „Případně si může někoho najít, tohle zvládne kdokoliv se základní školou,“ odvála moje zásluhy do nenávratna.

„Myslíš nějakou Kláru?“ vyhrkla jsem podrážděně. „Nejdřív mu bude asistovat a potom na něj hodí svoje těhotenství,“ dodala jsem vyčítavě. „Mami, mě ta práce baví, naplňuje mě, proč bych si hledala jinou?“

Za jejím úsměvem se neskrývala dobrá nálada. „Máš vlastní účet, kam ti posílá peníze? Jsi na něm tak závislá, že kdyby jednou udělal to, co tvůj otec, nezůstane ti vůbec nic.“ Napřímila se a ostentativně se opřela o židli.

„Ty jsi měla vlastní účet a stejně ti to nepomohlo.“

„Právě proto ti to říkám,“ zdůraznila a upřeně se na mě podívala. „Jsi výjimečná, nezapomeň na to.“

Nechtěla jsem se s ní hádat. Vážně jsem si nedokázala představit, že bych najednou měla vlastní účet, kam by mi Alan posílal peníze. Vždyť mě v ničem neomezoval, mohla jsem si koupit cokoli, nikdy to nekomentoval. Důsledně jsme odlišovali, co se platí ze soukromého účtu a co z firemního.

Proč bych to komplikovala? Máma nechápala, že jsem šťastná a spokojená, že dělám, co mě baví, navíc s mužem, po kterém jsem toužila od základky. Komu se plní sny tak jako mně? K dokonalému životu mi v posledních letech chyběl jen táta. To jsem však dokázala vytěsnit a radovala jsem se z vlastní rodiny. Máma trochu pochybovačně hodnotila to, že jsem se kariérně nevydala vlastní cestou...

Pravda je, že lekce angličtiny, francouzštiny a malování, které mi rodiče platili, jsem v současnosti vůbec nevyužívala, ale měla jsem snad záruku, že kdyby se tak stalo, byla bych stejně spokojená?

Tentokrát zazvonil mámin mobil. Nedočkavě přijala videohovor od Moniky. Vedle ní se objevil čerstvě ostříhaný jedenáctiletý Matěj. Málem jsem ho nepoznala. Jeho hříva hustých vlasů zmizela jako stromy z tatranských úbočí.

„Ahoj, jsi u mámy?“ zvolala překvapeně, když mě uviděla. „Aspoň nemusím každé zvlášť vyprávět, jak mě z mého syna asi trefí šlak,“ postěžovala si.

„Co se děje?“ Mámin skleslý hlas předznamenal další z Matějových katastrof.

„Kluci se sami stříhali ve škole,“ ukázala na svého syna. „A takhle to dopadlo!“ rozčilovala se.

„Aspoň se nebude v létě potit,“ snažila jsem se ji uklidnit.

„Takhle se mu může na slunci připéct mozek,“ namítla.

„Pokud nějaký má,“ poznamenala máma.

„A to ještě není všechno,“ pokračovala. „Otoč se!“ přikázala Matějovi. Poslechl ji. Displej mobilu zezelenal. „Zezadu si hlavu nastříkali nějakou barvou. Vidíte to?“

„Zelená uklidňuje,“ řekla jsem opatrně.

„Viděla jsem už i modré vlasy,“ podotkla máma zvláštním podtónem, „v devadesátém devátém.“

Zelená zmizela, objevila se Monika s očima v sloup. „Tak vám pěkně děkuju za podporu,“ hlesla skepticky. „Není potřeba vracet se do minulosti.“ Zamávala nám nespokojeně na rozloučenou.

Máma pokyvovala hlavou. „Už zapomněla, co vyváděla ona,“ zasmála se. „Když přišla do školy s těmi modrými vlasy, táta měl co dělat, aby přesvědčil učitelku, že si Monika spletla barvu,“ mávla rukou.

Ano, to byl táta ještě s námi. Rok nato odešel.

RŮŽOVÁ A ČERNÁ

„Trochu doprava... Víc dozadu...“

Posunula jsem vázu s růžovými růžemi podle Alanových pokynů. Díval se do fotoaparátu na stativu, potom zkontroloval nasvícení modelky v dlouhých hedvábných černých šatech. Už dvacet minut seděla na růžovém taburetu v nepohodlné póze. Zvláště tvarované nohy taburetu se zlatě leskly, zlaté byly i knoflíky na čalouněné sedací části. Jemná růžová krásně zvýrazňovala temnotu černé nabírané sukně. Dokonale s ní kontrastovaly i modelčiny dlouhé černé vlasy. Alan moc dobře věděl, proč si nevybral plavovlásku, výsledek by nebyl tak zajímavý.

„Posuň ten deštník o milimetr blíž,“ požádal mě. Udělal pár záběrů, s přimhouřenýma očima si kriticky prohlížel scénu před sebou. „Bradu trochu výš,“ poručil modelce. Poslechla ho. Cvak, cvak, cvak. Pauza. Vydal se k ní. Lehce ji chytil za bradu a natočil ji doprava.

Ten jeho pohled jsem dobře znala. Věděla jsem, že se maximálně soustředí na scénu, periferně sleduje každý odlesk, barevnost a kompozici budoucího snímku.

Rychle jsem si zkontrolovala mobil. Nastavila jsem ho na tichý režim, vypnula jsem i vibrace. V takových chvílích nesměl být Alan ničím rušený. Mým úkolem bylo to zajistit.

„Ty růže,“ otočil se najednou ke mně. „Možná bychom mezi nimi mohli zkusit i ty bílé. Trochu to zpestří pozadí, vynikne to černé stínidlo lampy.“

Přikývla jsem. Před příchodem modelky jsme měli kvůli kytici růží menší výměnu názorů. Včera jsem sehnala další růže, doplnila jsem je i o bílé. Všechny jsem naaranžovala

do černé lesklé vázy na stolku. Alanovi se to však nelíbilo a trval na tom, aby kytice obsahovala jen růžové růže.

„Ta souhra jemně růžové s bílou je nádherná,“ přesvědčovala jsem ho.

„Mám svoji přesnou představu, myško,“ trval na svém.

Neprotestovala jsem, on tady byl fotograf, já jenom asistentka. S lítostí jsem z kytice vytahala bílé růže a nechala tam jen ty růžové. Najednou změnil názor.

Znovu jsem doplnila kytici bílými růžemi, upravila modelce pomačkanou černou sukni a trpělivě čekala, zatímco Alan pracoval.

Milovala jsem chvíle, kdy jsem ho mohla při práci pozorovat. Tehdy mě vůbec nevnímal, soustředil se na zachycení atmosféry přítomného okamžiku podle své umělecké představy. Z profilu vypadal jako Michelangelův David, hustá ofina kudrnatých vlasů mu padala do čela. Vypadal mladší než na třiatřicet, od našeho prvního setkání zmužněl. Toužila jsem se k němu přiblížit a ze zadu ho obejmout, těsně se k němu přitisknout a přes košili cítit jeho horké tělo.

Za celé ty roky v ateliéru, kdy byl soustředěný na práci, jsem to neudělala.

Modelka se ještě dvakrát převlékla. Pomáhala jsem jí s šaty okouzujícími jako z pohádky. Taburet jsme vyměnili za stůl pokrytý lesklou růžovou látkou, na které se krásně vyjímal safírově modré večerní šaty.

„Zlato, posad se na stůl a předkloň se,“ instruoval ji Alan. Takhle běžně oslovoval modelky i manželku. „Nohy nech volně viset. Super, ty modré lodičky vypadají skvěle.“ Soustředěně hleděl do fotoaparátu. To znamenalo pochvalu pro mě, i když mi nevěnoval jediný pohled. Nebylo jednoduché sehnat boty ve stejném odstínu jako šaty.

Modelčiny krásné nohy v lodičkách na vysokém jehlovém podpatku vypadaly svůdně a trochu vyzývavě. Výraz

v jejích očích se také změnil. Každá při Alanových nadšených slovech tála. Potřebovaly je jako živou vodu k přežití do dalšího focení.

„Miluješ mě, miluješ mě, Emily!“ pobízel ji Alan.

Říkala si Emily, znělo to vznešeněji než Milka. Zadávala se na něj a z hloubky těch svých nádherně zvýrazněných očí k mému manželovi vyslala zamilovaný pohled. Cvak, cvak, cvak.

„Výborně, to je ono, jsi nádherná!“ zvolal nadšeně. Lehce pootočil stativ s fotoaparátem. „Chceš jít se mnou na drink do baru... kolem nás je přítmí...“

Očí jí zvlhly, vyčetla jsem z nich potlačovanou touhu, přitom tak evidentní a silnou, že se přede mnou skoro zhmotnila.

„Ano, chci,“ zašeptala. Zamlženým zrakem ho hltala od hlavy až k patě.

„Jsi do mě zamilovaná,“ přesvědčoval ji tiše.

„Jsem do tebe zamilovaná.“ Ještě víc se předklonila.

„To je ono, to je ono, výborně!“ sypal ze sebe Alan chválu. Vypadal jako v transu. Poznala jsem to, zažila jsem to už nesčetněkrát. Hlavně ve chvílích, kdy se mu povedl jedinečný záběr, nad očekávání toho, co si představoval. Emily byla tvárná, emocionální, přesně splnila každý jeho pokyn.

Byla jsem přesvědčená, že se v jeho ateliéru bude vyskytovat častěji.

Alan udělal ještě několik snímků a došel k modelce. „Jsi úžasná!“ Nadšeně ji objal. „Ty fotky budou parádní!“

Vtom se otevřely dveře a dovnitř vplula Kiki s dlouhou hedvábnou šálou přehozenou dozadu. Za ní se linul oblak pronikavého parfému. Nemusela jsem ji ani vidět, abych poznala, že je to ona. Na dálku.

„Už jsem tady!“ oznámila nám vesele. Když Alan ustoupil a ona zahlédla Emily, úsměv jí zmizel z tváře. „Ale copak?“

divila se. Zněla sklesle a odměřeně. „Dneska je tady asi rušno. Nebo snad budeme fotit spolu?“ Neochotně jí přikývla na pozdrav.

„Ne, fotíš sama,“ ujistil ji Alan. „Můžeš jít do šatny. Potom zavolej Dianu, pomůže ti s šaty.“

Kiki zamrkala dlouhými umělými řasami a se zvednutou hlavou odkráčela dozadu. Plavé vlasy jí sahaly do poloviny zad. Nesla se majestátně jako královna.

„Co bude fotit?“ otočila se Emily vyčítavě k Alanovi. „Jestli jsi potřeboval blondýnku, mohla jsem si vzít paruku...“

„Jsi krásná taková, jaká jsi,“ ujistil ji.

„Prý budeš fotit pro Indetent,“ zajímalo ji. „Doufám, že si na mě vzpomeneš.“

„Tam si modelku vybral klient,“ pokrčil rameny. „Ale buď si jistá, že s tebou pořád počítám,“ přislíbil.

Emily se zatvářila spokojeně. Přimhouřila oči. „A co ten drink?“

Objal ji kolem ramen. „Budu na tebe myslet při upravování fotek,“ řekl něžně, „zabere mi to čas možná až do rána.“

Moc ji nepotěšil. Vydala se k šatně a já jsem ji následovala. Šaty se nesměly poškodit, pomáhala jsem při oblékání i vysvlékání. Napadlo mě, jestli Emily vůbec ví, že jsem Alanova manželka. Některé modelky to věděly, jiné o tom neměly ponětí, hlavně ty nové. Byla jsem pro ně jenom asistentka, někdo přehlížený, bezvýznamný...

Svědkiem takových scén jsem byla často. Připadala jsem si jako v kině – film běží, ale nejsem jeho součástí, jenom ho sleduju z pohodlného sedadla.

Když Emily za sebou při odchodu zavřela dveře, vydala jsem se do šatny za Kiki. Seděla v křesle potaženém same-tem a usilovně ťukala do mobilu. Dlouhé nohy v úzkých bílých kalhotách měla natažené před sebou.

„Potřebuju nalíčit,“ ozvala se, aniž zvedla hlavu.

„Ano, počítám s tím. Přesedni si, prosím,“ požádala jsem ji. Zнала otáčecí křeslo, kde jsem ji líčila. Nedokázala se však rozloučit s mobilem.

„Co tady dělala Emily?“ vyzvíдалa. „Vždyt vypadá jako tuberačka.“

„To samé, co ty,“ odvětila jsem.

„Proč Alan nezavolal mně?“

„Zavolal, proto jsi tady,“ připomněla jsem jí a otevřela kufřík s líčidly.

„Můžeme začít?“ Kdyby v sobě měla aspoň kousek empatie, uvědomila by si, jak nás zdržuje od práce. Kiki však byla příliš sobecká, příliš zaměřená sama na sebe.

„Ji jsi líčila taky?“

„Ne, přišla už nalíčená.“

„Taky tak vypadala,“ zašklebila se. „Příšera. Žádný prsa, šaty na ní visí. Kdyby se ve školním kabinetě postavila místo modelu kostry, nikdo by si toho nevšiml, chrastí na ní všechny kosti. Pánev jí vystupuje, zadek má jako plochou dráhu pro veverky.“

Mohla si říkat, co chtěla. Bylo mi to jedno. Hlavně že si konečně přesedla před zrcadlo a já jsem se mohla pustit do práce. Za práci vizážistky, která byla součástí ceny za focení, mi Alan vždy naučtoval slušnou sumu. Čím víc nenalíčených modelek, tím líp pro mě. Hlavně při nakupování oblečení a hraček pro naši šestiletou Ami.

„Byla jsem na botoxu,“ informovala mě Kiki. Je to vidět, pomyslela jsem si. Některé svaly na obličejí se jí nehýbaly. Je jí teprve dvacet. Co bude dělat za dalších dvacet let? „Až se mi objeví první vráska, skočím pod vlak,“ prohlásila.

„Pod rychlík, nebo osobák?“ zeptala jsem se.

Kiki obrátila oči v sloup. Ještě o tom musí popřemýšlet, ale neměla by s tím otálet. Vrásky se na zamračeném čele

objeví dřív. Bude potřebovat mnohem víc botoxu. Nebo bude muset zamířit na vlakové nádraží.

Sepnula jsem jí dlouhé blond vlasy nahoru a na hlavu jí šikmo nasadila zvláště tvarovaný červený klobouk s černým tylem, který jí spadl do očí. Opatrně jsem jí pomohla obléct dlouhé saténové červené šaty s vlečkou. Když jsem přitáhla zip, břicho se jí zpevnilo jako deska, málem přestala dýchat.

„Nemůžu se v tom ani hnout,“ konstatovala.

„Nemusíš se hýbat,“ utěšovala jsem ji, „stačí když pomalu dojdeš k té pohovce.“

Bosky došla na plac osvětlený jako středobod vesmíru.

„Nejdřív přes tu pohovku přehoď ten bílý satén,“ upozornil mě Alan.

Přikývla jsem. Myslela jsem si, že to udělá sám, zatímco budu líčit Kiki. Popadla jsem látku a několika tahy ji rozprostřela po celé pohovce. Potom jsem satén našasila, aby vytvářel dojem lesknoucí se řeky, do které se Kiki vnoří jako rozvinutá růže. Jednou rukou si přidržela dlouhou vlečku, a když se usadila do bílých vln, odložila si ji na opěradlo.

Výrazný kontrast dvou barev před našima očima vytvářel nádherný obraz. Dlouhé perly jí sahaly až k pasu.

„Zůstaň takhle, výborně!“ zvolal Alan nadšeně. „Hlavu trochu níž... pootoč ji trochu doprava, ať je vidět řasení na tom klobouku,“ dával jí pokyny. Kiki udělala, o co ji žádal. Přimhouřila oči a zabodla pohled do jeho soustředěné tváře. Vypadala božsky. „Nenávidíš mě,“ pokračoval Alan. Bohyně k němu vyslala záblesk hněvu. Cvak, cvak, cvak. Najednou změnila pózu a perly vložila mezi rty zvýrazněné výrazně červenou rtěnkou. „Skvělé,“ vychvaloval ji.

Focení pokračovalo jinými pózami a výrazy, Alanovým soustředěním a změnou nasvícení.

Nakonec jsem z přepravky v rohu místnosti vytáhla bílé kotátko a položila ho Kiki do klína. Spokojeně zavýskala a přidržovala ho oběma rukama. Na bílý stolek vedle pohovky jsem umístila červenou designovou lampu, kterou jsem několik týdnů sháněla na internetu. Za zapůjčení jsem zaplatila vysokou zálohu jednomu rakouskému umělci. Ručila jsem vlastní hlavou za to, že se mu vrátí v pořádku. Jela jsem pro ni až do Salcburku a pojedu tam kvůli vrácení do rukou majitele znovu. Působila tak zvláště, že se dala na focení použít jen jednou. Byla to zároveň reklama pro umělce. V časopise bude vedle jména mladé začínající návrhářky Magdaleny uvedeno i jeho jméno.

„Drž to kotě opatrně, jen jednou rukou,“ požádal Alan Kiki.

Okamžitě to pochopila. Loktem se ležérně opřela o pohovku, druhá půvabně spočívala vedle kočky. Sněhobílá na krvavě rudé, červená ponořená do sněhobílých vln, žádné jiné barvy.

S napětím jsem sledovala, jestli zvířátko zvládne celé focení, aniž by seskočilo a uteklo pod pohovku. Před focením jsem ho nakrmila k prasknutí nejrůznějšími dobrotami, teď v Kikině klíně spokojeně předlo. Zřejmě se mu líbilo vyhrřívat se v září reflektorů.

Skončili jsme až pozdě odpoledne, s malou přestávkou na sendvič a šálek kávy ve dvě. Kdybych neměla připravenou lahev vody, zapomněla bych i na pitný režim. Alan taky. Starala jsem se o jeho komfort, aby měl všechno při ruce podle jeho představ. Jídlo, nákupy, Ami a všechno ostatní nechával na mně. Těmito věcmi se nemohl zatěžovat.

Můj manžel povypínal všechna světla, já jsem poskládala látky a kotě jsem uložila do přepravky.

„Odkud se Emily dozvěděla o focení pro Indetent?“ otočil se ke mně.

Jeho otázka mě zaskočila. Očekávala jsem pochvalu za lampu, kotě nebo líčení. „To nevím,“ pokrčila jsem rameny.

„Musela jsi se prořeknout,“ tvrdil Alan. „Neměla se to od koho dozvědět, smlouvu jsem podepsal předevcírem.“

„S nikým jsem o tom nemluvila,“ trvala jsem na svém. Do duše se mi vkradlo zklamání. „Proč bych měla? Nikdy s modelkami nemluvím o tom, co chystáš.“ Vyčítavě jsem se na něj podívala. Vždyť mě zná... Zarazila jsem se. Vynořil se přede mnou obraz Emily a její zvědavý pohled. „Počkej...“ vyhrkla jsem. „Jednou mi volali, když jsem byla tady... Emily se u nás zrovna zastavila podepsat smlouvu. Šla jsem s mobilem do druhé šatny. Nejspíš tehdy něco zaslechla. Najednou se vedle mě objevila, ale nevšimla jsem si jí dřív,“ vzpomínala jsem.

„Neměla jsi před ní telefonovat,“ upozornil mě Alan. „Byla to chyba.“

„A co jsem měla dělat?“ zamračila jsem se dotčeně. „Odmítnout hovor? Říct jim, ať zavolají později, a přijít o zakázku?“

Tu situaci jsem si vybavovala docela přesně. Po telefonátu jsem Alanovi napsala vzkaz a nechala ho na stolku. Měli jsme rozdělené role. On dohodl zakázku, já jsem ji po jeho připomínkách dotáhla smluvně do konce a on nakonec smlouvu podepsal. Emily si musela přečíst poznámku na lístku, i když jsem ho založila do kalendáře.

„Příště si dávej lepší pozor,“ napomenul mě. „Nemůžeme riskovat, že se o ještě nepotvrzeném focení dozví konkurence. To samé platí i o příchodu modelek. Neměly by se tady potkávat, dohodni mezi focením dostatečný časový prostor, nepotřebuju poslouchat jejich výčitky...“

„Byl tam dostatečný časový prostor,“ zdůraznila jsem, „nemůžu za to, že Kiki přišla mnohem dřív. Nepošlu ji přece pryč.“

„Musíme něco vymyslet, aby se to nestávalo,“ zamyslel se. Rozhlédl se kolem sebe a přimhouřenýma očima zkoumal místnost. „Modelky nebudou vstupovat rovnou do ateliéru,“

ozval se nakonec. „Vejdou vedlejšími dveřmi do předsíně, kde počkají.“

„To je dobrý nápad,“ uznala jsem. „Ale je tam sklad. Co uděláme s těmi věcmi?“

„Předěláme zadní šatnu a vytvoříme v ní prostor k jejich uskladnění,“ odvětil. „Rovnou je tam můžeš přenést.“

„Spěchám za Ami, máma ji vyzvedla ze školky,“ přerušila jsem ho.

Znala jsem ten pohled, věděla jsem, že se mu v očích mihne výčitka. Pokaždé jsem ji však přijala, byla oprávněná.

„Kdy teda?“ zeptal se.

Vtom mi zazvonil mobil. „Jsme s Amálkou na hřišti, svítí sluníčko, nemusíš spěchat,“ informovala mě máma, jako by slyšela náš rozhovor.

„Tak jdeme na to,“ potěšila jsem Alana.

Rozdělit zadní šatnu nedalo moc práce. Využili jsme k tomu přenosnou dřevěnou stěnu s policemi, kterou jsme původně plánovali přehradit ateliér. Z malého skladu jsem do ještě menšího začala přenášet rekvizity potřebné na různá focení. Našly se tam i kostýmy žlutého kuřátka, zelené žabky nebo Sněhurčiny šaty využívané při focení dětí. Patřily tam i nejrůznější dorty a další vydařené atrapy lákající k zakousnutí, křesílka, stolky, barevné kostky...

Při pohledu na všechny ty věci jsem si vzpomněla na mámu, na její návštěvu před několika lety, jedinou v tomto ateliéru. Byla náhodná. Tehdy šla kolem a vešla dovnitř uprostřed focení.

Na scéně před plátnem způsobně seděly dvě děti na barevných kostkách a třetí, asi dvouleté, leželo na dlouhém červeném kvádru a kopal nožičkami do vzduchu. Vedle něj stálo velké žluté kuře, které se ho snažilo posadit a aspoň na pár vteřin znehybnit. Nedařilo se mu to.

„Koukni, vyletí ptáček,“ zavolal na děti Alan za fotoaparátem. Vzápětí podal jejich mámě velkého plyšového papouška, který při zmáčknutí břicha vydával hlasitý zvuk. Kuřátko radostně poskočilo. Děti, včetně toho nejmenšího, zpozorněly. V očích měly záblesk radosti. Fotografovi se konečně podařilo zvěčnit jejich rozesmáté tvářičky. „Výborně,“ zhodnotil Alan s úlevou. „Kuřátko vám ještě zatančí.“

Skoro dvouhodinové focení nám dalo zabrat. Přimět ke spolupráci tři děti, když se kolem nich kutálí deset balonů různých barev a velikostí, bylo jako pochytat tři sta blech do jednoho pytle. Při aranžování barevných molitanových kostek jsem cítila pot až na zádech. Žluté kuřátko tam pobíhalo jako klaun v cirkusu.

Až po odchodu rodinky jsem si všimla mámy stojící ve dveřích. Na její zklamaný výraz nikdy nezapomenu.

Alan zhasl světla. „Vítejte,“ pozdravil tchyni a šel jí na proti. „Přišla jste se vyfotit?“ dobíral si ji.

Máma na něj nechápavě hleděla. „Ne, šla jsem jen kolem...“

Pomaloučku jsem se vysvlékala z kostýmu kuřátka. S úlevou jsem si otřela zpotené čelo. „Je fajn, mami, že ses tady konečně stavila,“ přivítala jsem ji a zamířila jsem do skladu, kde jsem se převlékala.

Máma mě následovala a přivřela za sebou dveře. „Proboha, na tohle jsi chodila do školy, Diano?“ zdůraznila tiše, aby ji neslyšel Alan. V hlase jí znělo odsouzení. „To můžeš jít rovnou do cirkusu! Možná by sis tam vydělala víc.“

Vysvlékla jsem si kostým a zůstala před ní stát jen v legínách a tričku. Máma si mě změřila dlouhým pohledem, odrážel se v něm smutek a rozčarování.

„Mami, živíme se poctivě,“ zatvářila jsem se vyčítavě. „Máme společný příjem. Co je špatného na tom, že pomáhám svému manželovi?“

„V tomhle?“ rozhodila rukama ke kostýmu. „Jako kuře nebo žába?“ vrátila mi výčítku. „Po takové práci jsi toužila? Měla jsem o tvou kariéru jiné představy... Zahodila jsi šanci studovat na vysoké škole, i když jsi k tomu měla všechny předpoklady...“

„Já vím,“ příkyvovala jsem. Pořád ta stejná písnička. Máminy představy o mojí budoucnosti se diametrálně rozcházelily s tím, jak jsem si svůj život zařídila.

„Nechápu, jak se můžeš s něčím takovým spokojit.“ Mámin hlas na konci věty zanikl do ztracena. „V tomhle prostředí, v tomhle oblečení...“ přejela očima po mojí postavě. „Vždycky jsem si myslela, že budeš mít vlastní kancelář, nosit kostýmek, cestovat po světě...“

Ano, pomyslela jsem si, o tom všem snila a nic se jí nespěnilo. Proto mi platila lekce angličtiny a francouzštiny, umožnila mi rozvinout kreativitu na hodinách malby a zdokonalit držení těla v taneční škole.

„Nezapomeň, že...“

„Já vím, mami,“ skočila jsem jí do řeči. Poslouchala jsem to celé dětství. Nevadilo mi to, dokud neměla potřebu zasahovat mi do života.

„Nejsi kdovídko. Máš to vepsané v DNA. Ne každý má takový původ jako ty...“

„Stejně jako ty?“ přerušila jsem ji.

Jen mávla rukou. „Neměla jsem takové podmínky,“ zakroutila hlavou. „Vychovávala mě jenom máma. Moc peněz jsme neměly, ale byla šťastná za všechno, co v životě měla.“

„Na rozdíl od tebe,“ neodpustila jsem si.

Máma se s povzdechem rozhlédla po ateliéru. Všimla si fotografií dětí různého věku s velkou zelenou žábou. A taky se žlutým kuřátkem. Její oči vyjadřovaly nesouhlas. Trochu zjihla při pohledu na Sněhurku v dlouhé bílé tylové sukni a se zlatou korunkou. „Tady ti to moc sluší,“ podotkla smířlivě.